

Odpowiedzialność zarządzających instalacjami za składowanie bioodpadów oraz uprawnienia organów kontrolnych

Radca prawny Anna Specht-Schampera

AUSTRIA BELGIUM CHINA CZECH REPUBLIC GERMANY HUNGARY
ITALY POLAND ROMANIA SLOVAKIA SPAIN TURKEY

NOWE OPŁATY ZA SKŁADOWANIE STABILIZATU 19 05 99

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie jednostkowych stawek opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U. z 2017r. poz. 2490):

jednostkowa stawka opłaty za umieszczenie na składowisku odpadu 19 05 99 (w zł/Mg):

- 2018 – 140 zł
- 2019 – 170 zł
- 2020 i kolejnych – 270 zł

CEL USTAWODAWCY

Z uzasadnienia Rozporządzenia z 5 kwietnia 2017 dot. **opłat za korzystanie ze środowiska**:

*Znaczący wzrost opłat za składowanie odpadów powinien w pierwszej kolejności przyczynić się do wykorzystania dostępnych wydajności istniejących instalacji do przetwarzania odpadów (odzysku, innego niż składowanie unieszkodliwienia), ich **niezbędnych modernizacji**, a także do kontynuacji realizowanych **projektów inwestycyjnych**, również przy wykorzystaniu środków funduszy UE.*

Zaproponowane zmiany mają doprowadzić do sytuacji, w której korzystniejsze finansowo będzie zagospodarowanie odpadów w sposób inny niż składowanie, a więc odzyskiwanie, termiczne przekształcanie, produkowanie paliw alternatywnych, mechaniczno – biologiczne przetwarzanie odpadów.

WARUNKI OBNIŻENIA OPŁATY

Zgodnie z §3 rozporządzenia:

Dla odpadów 19 05 99 i 19 06 04, wytwarzanych w procesach MBP zmieszanych odpadów komunalnych, będących stabilizatem mającym określoną wartość AT_4 , straty prażenia oraz zawartość węgla organicznego, **wysokość stawki opłaty stanowi 0,25 jednostkowej stawki.**

Spełnienie przez stabilizat tych parametrów potwierdza się badaniami laboratoryjnymi wykonanymi raz w miesiącu, a po spełnieniu przez stabilizat wymaganych parametrów w 12 kolejnych próbach - raz na kwartał, przez **akredytowane laboratorium (art. 147a ust. 1 pkt 1 POŚ) lub własne laboratorium, jeśli jest objęte systemem zarządzania jakością prowadzącego instalację (art. 147a ust. 1a POŚ)**, przy czym próbki do badań pobiera przedstawiciel tego laboratorium.

OBOWIĄZKI PROWADZĄCEGO INSTALACJĘ

Zgodnie z art. 147a ust. 1 POŚ, prowadzący instalację jest obowiązany zapewnić wykonanie pomiarów warunków korzystania ze środowiska, w tym pobieranie próbek przez:

- akredytowane laboratorium w rozumieniu ustawy o systemie oceny zgodności
- certyfikowane jednostki badawcze, o których mowa w ustawie o substancjach chemicznych i ich mieszaninach,

w zakresie badań, do których wykonywania jest obowiązany.

KTO WYKONUJE BADANIA?

Czy badania laboratoryjne musi wykonywać prowadzący składowisko czy może „przyjąć za własne” badania wykonane przez prowadzącego instalację MBP?

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA BADANIA

Zgodnie ze stanowiskiem Marszałka Województwa
Dolnośląskiego:

*Jeśli odpady o kodzie 19 05 99 będą poddane badaniom
wykonanym przez akredytowane laboratorium na zlecenie
prowadzącego instalację MBP, to prowadzący składowisko
nie jest zobligowany do poddawania tych odpadów
dodatkowym badaniom (...)*

PRZENIESIENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI

Zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy o odpadach, jeżeli wytwórca odpadów lub inny posiadacz odpadów przekazuje odpady następnemu **posiadaczowi odpadów** (nie np. transportującemu czy pośrednikowi), który posiada decyzję wymienioną w art. 27 ust. 2 pkt 1 lub 2 u.o. albo posiada wpis do rejestru w zakresie, o którym mowa w art. 50 ust. 1 pkt 5 lit. a u.o., odpowiedzialność za gospodarowanie odpadami, **z chwilą ich przekazania, przechodzi na tego następnego posiadacza odpadów (składowisko).**

OPŁATĘ OBLICZA PROWADZĄCY SKŁADOWISKO

Stanowisko Marszałka Województwa Dolnośląskiego:
*Rozporządzenie nie precyzuje, który z posiadaczy (tj. prowadzący instalację MBP czy zarządzający składowiskiem odpadów) winien wykonywać przedmiotowe badania. Należy mieć jednak na uwadze, że **zarządzający składowiskiem odpadów** jako podmiot korzystający ze środowiska **zobligowany jest do ustalenia we własnym zakresie wysokości należnej opłaty i jej wniesienia na rachunek właściwego urzędu marszałkowskiego.***

OPŁATA JAKO DANINA PUBLICZNA

Stanowisko Marszałka Województwa Dolnośląskiego:

Opłata za korzystanie ze środowiska jest daniną publiczną a zatem świadczeniem powszechnym, przymusowym, bezzwrotnym, ustalonym jednostronnie, pobieranym na rzecz podmiotu prawa publicznego w celu realizacji zadań publicznych, jaką podmiot określony w ustawie Prawo ochrony środowiska powinien ponieść z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska.

KONSEKWENCJE USTALENIA NIEPRAWIDŁOWEJ OPŁATY

Zgodnie z art. 288 ust. 1 pkt 2 POŚ, jeżeli podmiot korzystający ze środowiska, będąc do tego obowiązany, przedłożył wykaz zawierający informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat, ale zamieścił w nim informacje lub dane **nasuwające zastrzeżenia** - marszałek województwa wymierza, w drodze decyzji, na podstawie **własnych ustaleń** lub **wyników kontroli WIOŚ, opłatę w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy opłatą należną a wynikającą z wykazu.**

KONSEKWENCJE USTALENIA NIEPRAWIDŁOWEJ OPŁATY

Na podstawie art. 53 §1 ordynacji podatkowej, od zaległości naliczane są **odsetki za zwłokę**.

Od 1 stycznia 2016 r. wynoszą 8% w stosunku rocznym (Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 4 stycznia 2016 r.)

Art. 68 §1 ordynacji podatkowej: zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeżeli decyzja ustalająca to zobowiązanie została doręczona po upływie **3 lat**, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy.

KONSEKWENCJE USTALENIA NIEPRAWIDŁOWEJ OPŁATY

Na podstawie art. 54 §1 kodeksu karnego skarbowego, podatnik, który uchylając się od opodatkowania, nie ujawnia właściwemu organowi przedmiotu lub podstawy opodatkowania lub nie składa deklaracji, przez co naraża podatek na uszczuplenie, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności, albo obu tym karom łącznie.

Czy złożenie deklaracji, nawet nie wiedząc, że stabilizat nie spełnia parametrów, jest czynem zawinionym w rozumieniu przepisów karnych?

Czy uprawnienia organów kontrolnych obejmują weryfikację składowania stabilizatu?

ODPOWIEDZIALNOŚĆ - NARUSZENIE DECYZJI

Zgodnie z art. 298 ust. 1 pkt 4 POŚ, WIOŚ wymierza **administracyjne kary pieniężne** za naruszenie warunków decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, wymaganych przepisami ustawy o odpadach, co do rodzaju i sposobów składowania odpadów.

INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA JEST UPRAWNIONA M.IN. DO:

- wstępu z niezbędnym sprzętem na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, do środków transportu;
- przeprowadzania niezbędnych pomiarów lub badań, w tym **pobierania próbek**, lub wykonywania innych czynności kontrolnych;
- oceny sposobu eksploatacji instalacji lub urządzeń;
- żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego;
- **żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli;**
- żądania okazania dokumentów niezbędnych do wymierzenia mandatu lub kary grzywny;

KOMPETENCJE MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA

Na podstawie art. 378 ust. 2a pkt 3 POŚ, marszałek jest organem właściwym w sprawach pozwolenia na wytwarzanie odpadów i pozwolenia zintegrowanego dla RIPOK i dla instalacji określonych w WPGO jako regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Zgodnie z art 379 ust. 1 POŚ, **marszałek sprawuje kontrolę** przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym swoją właściwością.

Art. 379 ust. 3 POŚ uprawnia kontrolującego do:

- wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem przez całą dobę na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, a w godzinach od 6 do 22 - na pozostały teren;
- **przeprowadzania badań** lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych;
- żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
- żądania okazania **dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli**

Czy zarządzający może naliczyć opłatę po obniżonej stawce za rok kalendarzowy odrębnie dla każdej partii odpadów?

NALICZANIE OPŁATY

Zgodnie ze stanowiskiem Marszałka Województwa Dolnośląskiego:

*Opłata za umieszczenie ww. odpadów na składowisku winna być naliczona **dla wszystkich odpadów umieszczonych na składowisku w danym roku kalendarzowym**, tj. okresie korzystania ze środowiska z zastosowaniem stawki obniżonej, jeśli przez 12 miesięcy spełnione będą określone warunki dla wszystkich odpadów o kodzie 19 05 99 umieszczonych na składowisku. ...*

Przedmiotowe odpady, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane na składowisku odpadów w sposób nieselektywny, składowane są nieselektywnie i dlatego nie można rozpatrywać każdej złożonej partii odpadów (w danym roku kalendarzowym) oddzielnie.

NALICZENIE OPŁATY

Zgodnie ze stanowiskiem Marszałka Województwa Dolnośląskiego:

Strona jest uprawniona do naliczenia obniżonej stawki opłaty dopiero wówczas, gdy dla wszystkich odpadów, tj. pochodzących zarówno z własnej instalacji MBP, jak i z instalacji należącej do innego podmiotu, umieszczonych na składowisku odpadów w danym roku kalendarzowym, spełnione są wszystkie wymagane parametry.

- To zarządzający składowiskiem jest podmiotem zobowiązanym do ustalenia (samoobliczenia) oraz wniesienia prawidłowej opłaty – może podlegać kontroli.
- Z jego punktu widzenia korzystniej jest naliczyć jednostkową stawkę opłaty zgodnie z Załącznikiem nr 2 do rozporządzenia RM w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Anna Specht-Schampera

Radca prawny

Partner

Kancelaria Prawna Schampera, Dubis,
Zajac i Wspólnicy sp.k.

Kazimierza Wielkiego 3
50-077 Wrocław / POLAND

Tel. +48 71 32651-40

Mobile: + 48 502 227 313

Fax +48 71 32651-41

anna.specht-schampera@sdzlegal.pl

AUSTRIA

GRAZ

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner
Rechtsanwälte GmbH
graz@scwp.com

LINZ

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner
Rechtsanwälte GmbH
linz@scwp.com

WELS

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner
Rechtsanwälte GmbH
wels@scwp.com

VIENNA

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner
Rechtsanwälte GmbH
wien@scwp.com

BELGIUM

BRUSSELS

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner
Rechtsanwälte GmbH
brussels@scwp.com

CHINA

SHANGHAI

SCHINDHELM

Schindhelm Rechtsanwaltsgesellschaft mbH
shanghai@schindhelm.com

CZECH REPUBLIC

PILSEN

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner v.o.s
advokátní kancelář
plzen@scwp.com

PRAGUE

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner v.o.s
advokátní kancelář
praha@scwp.com

GERMANY

HAMBURG

SCHINDHELM

Schindhelm Rechtsanwaltsgesellschaft mbH
hamburg@schindhelm.com

HANOVER

SCHINDHELM

Schindhelm Rechtsanwaltsgesellschaft mbH
hannover@schindhelm.com

OSNABRÜCK

SCHINDHELM

Schindhelm Rechtsanwaltsgesellschaft mbH
osnabrueck@schindhelm.com

HUNGARY

BUDAPEST

SCWP SCHINDHELM

Zimányi & Fakó Rechtsanwälte
budapest@scwp.hu

ITALY

BOLOGNA

DIKE SCHINDHELM

DIKE Associazione Professionale
bologna@schindhelm.com

POLAND

WROCLAW

SDZLEGAL SCHINDHELM

Kancelaria Prawna Schampera, Dubis,
wroclaw@sdzlegal.pl

WARSAW

SDZLEGAL SCHINDHELM

Kancelaria Prawna Schampera, Dubis,
Zajac I Wspólnicy sp.k.
warszawa@sdzlegal.pl

ROMANIA

BUCHAREST

SCHINDHELM

Schindhelm & Asociatii S.C.A.
bukarest@schindhelm.com

SLOVAKIA

BRATISLAVA

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner s.r.o.
bratislava@scwp.com

SPAIN

VALENCIA

L&L SCHINDHELM

Loeber & Lozano SLP
valencia@loeberlozano.com

DENIA

L&L SCHINDHELM

Loeber & Lozano SLP
denia@loeberlozano.com

TURKEY

ISTANBUL

SCHINDHELM

Şeremetli & Partners
istanbul@schindhelm.com